

Genderwelzijn bij Limburgse Kinderen en Jongeren

Uit ons literatuuronderzoek leerden we dat er weinig gendervariantie is in de jongerengemeenschap en dat de meerderheid van de jongeren gender eerder ziet als een binair gegeven en cisgender gedrag vertoont. Voor een minderheid is gender eerder een non-binaire of vloeiende eigenschap. Een kleine minderheid voelt zich genderincongruent. Genderincongruentie komt meer voor bij meisjes dan bij jongens. Niet iedereen die genderincongruent is, is ook genderdysfoor. Uit literatuur blijkt dat de belangrijkste beschermende factor naar welbevinden toe de omgeving van het kind / de jongere is. Op jonge leeftijd zal dit vooral het thuismilieu zijn, waarbij kinderen met steunende ouders meer veerkracht hebben en hierdoor ook een hoger welbevinden. Het schoolklimaat is op oudere leeftijd erg belangrijk: een school waar wordt ingezet op aanpak van micro-agressie en bewustwording van een niet-stigmatiserende houding tegen minderheden, is duidelijk beschermend.

In ons eigen onderzoek vroegen we aan 2165 ouders van leerlingen van het zesde leerjaar en het derde jaar secundair onderwijs toestemming om een vragenlijst over genderwelzijn af te nemen. Uiteindelijk kregen we van 500 ouders toestemming om dit te doen. Onze bevindingen zijn in lijn met de literatuur: cisgenderisme komt nog steeds het vaakst voor, maar gender wordt inderdaad door velen niet gezien als een binair construct. Genderincongruentie komt meer voor bij meisjes dan bij jongens en eerder in de jongere leeftijdscohort. Welbevinden correleert in onze studie eerder met geboortegeslacht, dan wel met genderincongruentie. Helaas was het aantal door ons onderzochte leerlingen te klein om hier verdere conclusies uit te trekken. Ook om de invloed van etniciteit, woonplaats, religie, studierichting, opleidingsniveau van de ouders verder uit te kunnen klaren, is verder onderzoek in andere provincies van Vlaanderen en in grootsteden nodig om meer duidelijkheid te kunnen krijgen.

Om meer inzicht te krijgen in de rol van de CLB-arts door actief bespreken van dit onderwerp tijdens de systematische consulten, zou het zinvol zijn focusgroep gesprekken te organiseren, iets waar wij omwille van tijdsgebrek helaas zelf niet toe zijn gekomen.